

Miran Potrč: Predsednik me je javno na seji in sedaj kasneje še naprosil, da nadaljevanje seje ustavne komisije vodim jaz, sekretar me je obvestil, da je ustavna komisija sklepčna. Nadaljujemo razpravo o zakonu o plebicitu. Rad bi vas vprašal ali je potrebno, da odpremo še kakšen splošen del razprave ali ne? Samo vprašam. Ima kdo željo, da se kakšna splošna razprava odpre? Ne. Gremo na konkretno razpravo po tem, kako je potekala zadnja seja ustavne komisije sem obveščen, da so v ustavni komisiji usklajeni pri trije člani, in sicer: prvi člen na temelju trajne neodtujljive pravice slovenskega naroda do samoodločbe se v republiki Sloveniji izvede splošni ljudski referendum, nadaljnjem besedilu plebiscit, o tem, ali naj republika Slovenija postane samostojna in neodvisna država. Drugi člen na plebiscitu glasovalni upravičenci z da ali ne odgovorijo na naslednje vprašanje. Ali naj republika Slovenija postane samostojna in neodvisna država? Vsebinski del glasovnice se glasi: Ali naj republika Slovenija postane samostojna in neodvisna država. In tretji člen, ki je bil usklajen v tem besedilu takozvane javne objave oz. javnega poziva za plebiscit, ki je bil naslednji dan objavljen tudi v sredstvih javnega obveščanja. Besedilo tega člena je glasilo, da se ob sprejemu odločitve o razpisu plebiscita izda tudi razglas državljanom republike Slovenije, da naj se udeležijo glasovanja na plebiscitu dne kakor bo dogovorjen, da bodo glasovali o vprašanju ali naj postane republika Slovenija neodvisna in samostojna država z da ali ne in kar je pomembna odločitev na referendumu ima naslednji pomen. Prvič Slovenija pridobi status neodvisnosti, samostojnosti in samostojnosti na dan razglasitve izida tega plebiscita, Slovenija kot neodvisna in samostojna država ne bo več združena v SFRJ, Socialistično federativno republiko Jugoslavijo. Tretjič. Postopna uresničitev

statusa neodvisnosti in samotojnosti se uredi z ustavnim aktom za izvedbo odločitve, sprejete na tem plebiscitu z novo ustavo republike Slovenije in z ustavnim zakonom za izvedbo ustave. In četrto. Slovenija kot neodvisna in samostojna država bo lahko sklepala meddržavne pogodbe in konfederalno pogodbo z demokratičnimi državami drugih jugoslovanskih narodov. Sprašujem vas ali želi kdo odpreti razpravo o teh treh členih, ki so bili zadnjič na seji ustavne komisije dogovorjeni. V prvem členu? Ne. Je prvi člen sprejet. O drugem členu? Prosim gospod Pirnat.

dr. Rajko Pirnat: Tule nekateri nimamo tega teksta, o katerem govorimo.

Miran Potrč: Sploh teksta zakona?

dr. Rajko Pirnat: Ja.

Miran Potrč: Brez zamere. Ta tekst zakona je bil poslan za zadnjo sejo ustavne komisije. Jaz lahko prosim službo, da ga še enkrat razmnoži in vsem, ki ga nimate, da za današnjo sejo ni bil noben nov tekst dostavljen. Datum je ESA 206 Osnutek za skupno sejo 21.11. 1990.

dr. Rajko Pirnat: Tega pa imam. Se opravičujem. Ni videti, da bi bilo točno.

Miran Potrč: Saj jaz sem že dal tiste dopolnitve, ki so bile zadnjič dogovorjene.

dr. Rajko Pirnat: Se opravičujem.

Miran Potrč: Sprašujem torej, ali želi kdo o drugem členu odpreti razpravo? Ali lahko velja, da je sprejet tako, kot sem ga jaz prebral. Ne želi nihče? No, saj jaz zato tudi grem po posameznih členih, torej dva člena smo uskladili. Tretji člen je vprašanje razglasa. Sprašujem sedaj ali želi kdo o tem členu odpreti razpravo? Prosim Peršak.

Tone Peršak: Jaz bi najprej samo vprašal ali je na teh usklajevanjih vodij klubov je najbrž bila tudi diskusija o tem razglasu in me zadnima kakšno je bilo stališče v zvezi s .tem. Mislim predno, ker če ni bilo nobenega stališča, potem imam jaz ene pripombe sicer, ampak najprej velja zvedeti kako je bilo, ali je bilo tam sprejeto, da ta razglas gre, da je vse tako kot je bilo sedaj v ustavni komisiji pred tem dogovorjeno. Ker vem, da so bile določene pripombe na to.

Miran Potrč: Jaz imam tukaj zapisnik zadnje seje, ki sicer najbrž še ni bil potrjen in po zapisniku zadnje seje sem jaz to, kar sem sporočil prebral koretno. To je zadnjič bilo dogovorjeno z edino razliko, da tukaj izrecno ne piše, da se govori o kakšnem novem členu, ampak je to vključeno pač v še tisti drugi člen. Zadnjič je pa to bilo dogovorjeno. Na ustavni komisiji

Tone Peršak: ... tudi na tem sestanku ... ni nič govoril

Miran Potrč: Na sestankih z vodji klubov ni bilo, vsaj, gospod Zagožen je tudi tu. Ja. Če bom prav povedal, zato sprašujem. Ni bilo izrecno nič govora o tem ali naj bi razglas bil vsebina zakonov o plebiscitu ali ne. Se pravi, nihče ni tega vprašanja potegnil. Bilo je v neki fazi postavljeno vprašanje ali bi bilo potrebno eventuelno kaj precizirati, kaj pomeni od opredelitev, ki so navedene v tej točki. Kasneje je bilo ugotovljeno, da ta precizacija ni potrebna. Mi smo v tekstu našega skupnega sporazuma, ki ga pripravljamo

MIRAN POTRČ: pripravljamo za podpis, dobesedno vključili nekatere točke iz tega razglasa, ki so se nam zdele tudi najprimernejše in sicer smo dobesedno vključili točko 3. in smiselno točko 4. Vključena je tudi točka 1. in glede tega je seveda skladnost tega sporazuma s tem tekstom dosežena. Mi smo v neki fazi, na kateri je bil navzoč Pavle Svete sporočili iz tega skupnega razgovora prošnjo slovenski vladi, da nam sporoči ali ima na osnutek tega sporazuma kakšne pomisleke ali ne. Doslej ni nobenih izjav o tem, da pomisleki so, nismo prejeli. Ima pa g. Zagožen tu, ker jaz sem svoj izvod dal Cirilu Ribičiču, ta izvod, ki smo ga danes zjutraj skupaj oblikovali in lahko te tekste prebere. Jaz upam, da nisem g. Zagožen kaj bistveno drugače povedal kot tam zares piše.

ZAGOŽEN: Lahko osnutek tega sporazuma preberem, če smatrate, ni tako zelo dolg. Sporazum političnih strank in poslanskih skupin Skupščine Republike Slovenije o skupnem nastopu na plebiscitu za samostojno in neodvisno državo Republiko Slovenijo. Politilčne stranke in poslanske skupine zastopane v Skupščini Republike Slovenije so se glede plebiscita sporazumele v naslednjem:

- osamosvojitvev in neodvisnost Republike Slovenije je temeljna politična usmeritev in cilj vseh političnih strank in skupin zastopanih v Skupščini Republike Slovenije.
- Plebiscit je za uresničitev tega cilja najbolj demokratična oblika izražanja ljudske volje.
- Plebiscit je legitimna in legalna ter miroljubna oblika samoodločbe.
- Vse politične stranke in skupine se zavezujejo, da bodo pri pripravi in izvedbi plebiscita delovale sporazumno in usklajeno.
- Za čim višjo udeležbo in pozitivno opredelitev državljanov bodo

zastavile ves svoj političen vpliv in ugled.

- Politične stranke in skupine bodo štete za skupen uspeh, če bo za glasovalo večina vseh volilnih upravičencev.

- Plebiscit predstavlja odločilno dejanje osamosvojitve Republike Slovenije.

- Na podlagi pozitivnega izida plebiscita se nadaljuje in zaključí proces razdruževanja s SFRJ.

- Za uspešen potek priprav plebiscita bo Skupščina Republike Slovenije sprejela zakon o plebiscitu.

- Datum plebiscita bo Skupščina Republike Slovenije določila na predlog izvršnega sveta Skupščine Republike Slovenije in predsedstva Republike Slovenije.

- Na podlagi plebiscitarne odločitve za samostojnost in neodvisnost sprejme Skupščina Republike Slovenije vse potrebne akte in ukrepe, da prevzame uresničevanje suverenih pravic, ki jih je prenesla na organe SFRJ in začne pogajanja z drugimi republikami v SFRJ o bodoči ureditvi odnosov po načelih mednarodnega prava.

- Na podlagi plebiscitarne odločitve za samostojnost se izvede postopek za razdružitev Republike Slovenije s SFRJ na formalno-pravni ravni z ustavnim aktom za izvedbo odločitve, sprejete na tem plebiscitu, z novo ustavo Republike Slovenije in z ustavnim zakonom za izvedbo ustave.

- Uresničevanje suverenih pravic, ki so bile prenešene na SFRJ teče hkrati z dogovarjanjem in vzpostavljanjem lastnih institucij Republike Slovenije. Istočasno potekajo dogovori o nadljnem sožitju z ostalimi jugoslovanskimi narodi oz. republikami. Enako tečejo postopki za mednarodno pravno priznanje Slovenije ter za njeno vključitev v OZN ter druge svetovne institucije.

- Republika Slovenija zagotavlja narodnostnima skupnostima,

italijanski in madžarski, kakor tudi vsem pripadnikom drugih jugoslovanskih narodov, da se zaradi plebiscitarne odločitve njihov sedANJI političen status ne bo spremenil. Delili bodo našo skupno usodo. Republika Slovenija bo varovala narodnostni skupnosti, pripadniki drugih jugoslovanskih narodov, ki imajo stalno prebivališče v Sloveniji pa bodo, če bodo želeli, dobili državljanstvo po zakonu o državljanstvu.

- Stranke, zastopane v Skupščini Republike Slovenije se zavedajo zgodovinskega pomena odločanja za samostojnost na plebiscitu. Uspeh plebiscita je lahko samo integralno dejanje slovenskega naroda, italijanske in madžarske narodnosti in državljanov Slovenije. Ne more in tudi nima pravice, da bi ga izvajala in izvedla ena sama stranka ali koalicija. Zato si uspeh plebiscita ne more pripisati nobena posamezna stranka ali koalicija.

- Delo na novi slovenski ustavi je prioriteta naloga. Stranke pozivajo vse pristojne organe, da organizirajo in pospešijo delo pri usklajevanju različnih pogledov in oblikovanju sporazumnih rešitev. Neodvisna in samostojna slovenska država mora čimprej imeti novo ustavo Republike Slovenije.

- Stranke v parlamentu bodo storile vse za spoštovanje poslovnih postopkov in zato, da se pred sprejemanjem odločitev argumentirano preverijo različni predlogi in opravijo poskusi oblikovanja rešitev, ki so sprejemljive za čim širši krog poslancev in parlamentarnih strank.

- Stranke so soglasne, da plebiscitno odločanje v nobenem pogledu ne krni trajne in neodtujlive pravice slovenskega naroda do samoodločbe.

Pod temi pogoji oz. s tem sporazumom pristopajo vse stranke, zastopane v Skupščini Republike Slovenije k pripravam plebiscita.

Tu je bila še ena varianta, ki ni več v tem tekstu, bila

je črtana. Sicer gre zaRepublika Slovenija postane samostojna in neodvisna država na dan razglasitve rezultatov plebiscita. (še en stavek je bil) Na ta dan Skupščina Republike Slovenije sprejme akt za izvedbo odločitve plebiscita. To ni več v tem sporazumu in najbrž moramo v zvezi s tem zdaj povsem jasno videti, kaj pomeni ta 3. točka tega razglasa. Slovenija pridobi pravni status neodvisnosti in samostojnosti na dan razglasitve tega plebiscita. Hvala.

.....: Hvala lepa. Peršak Tone.

PERSAK TONE: Jaz sem to vprašal zaradi tega, ker imam ravno v zvezi s to že sicer dogovorjeno na ustavni komisiji 3. členom določene pomisleke. Mislim, da bi bilo prav, če bi ta vsebina bila del tega sporazuma, kar zdaj v veliki meri je. Namreč zakaj. Sprašujem se in to zdaj sprašujem strokovnjake, kakšen je status tega besedila, če je to besedilo v zakonu, da bo Republika Slovenija izdala razglas in kaj bo pisalo v razglasu. Je to zdaj isti status tega besedila kot sicer tekst zakona ali je to zdaj nek citat v tem zakonu. To je ena stvar. Sicer pa moram reči, da setudi glede na kasnejše dogovore med strankami mislim, da ni dobro, če bi to bilo v zakonu, če že bi kaj od tega v zakonu bilo, bi se zavzel samo zato, da je vsebina prej predvidene 1. točke tega razglasa v zakonu, ampak tako kot je bilo zdaj povedano citirana iz sporazuma in sicer bi predlagal, če bi se za to sporazumeli, da je to prvi stavek 4. člena v zakonu, tisto kar piše v 3. točki sporazuma in da se ostalo nič ne piše v zakon, ampak da je to stvar tega sporazuma, ta razglas in vsebina tega razglasa itn. Zato, saj mogoče me bo g. Janko ali pa g. Svete ali pa kdo popravil, ampak mislim, da to ni konsistentno kakor jaz razumem stvari, če to v zakonu piše. To je moj predlog.

PAVLE SVETE: Vsebina razglasa, če bi bila v zakonu,

potem seveda zavezuje skupščino natančno tak razglas izdajanja, nič drugačen. Ampak to je brez potrebe. Mislim, da je v zakonu zadostuje, da je napisano o čem se odloča, kakšna je vsebina glasovnice in seveda kakšen je učinek odločitve. Mi imamo tu pripravljen drug tekst, namreč da bi ob razpisu plebiscita skupščina ne bo sprejela samo tega razglasa, ampak bo predvsem sprejela tudi izjavo o namerah in pa tudi določila gradivo za obveščanje javnosti o pomenu in namenu plebiscita, ki ga bo pripravil Izvršni svet. Torej bo tri stvari sprejela ob samem razpisu plebiscita in zato mi predlagamo, da se vsebina razglasa ne daje not, da se da noter poseben člen, ki bi se glasil ampak ne tu, temveč kasneje proti koncu zakona, ki bi se glasil: ob razpisu plebiscita sprejme Skupščina Republike Slovenije izjavo o namerah o plebiscitu

države R Slovenije o plebiscitu določi gradivo za obveščanje javnosti o pomenu in namenu odločitve na plebiscitu in naslovi na državljane R Slovenije razglas o vsebini in pomenu odločitve z vabilom. In to bi bilo vse. Sedaj učinek sprejete odločitve pa bi opredelili v 4. členu, ta pa bi bil: na plebiscitu sprejeto odločitev, da R Slovenija postane samostojna in neodvisna država zavezuje Skupščina R Slovenije, da sprejme akte in ukrepe, ki so potrebni, da R Slovenija prevzame izvrševanje suverenih pravic, ki jih je prenesla na organe SFRJ, ter začne pogajanja z drugimi republikami SFRJ o pravnem nasledstvu SFRJ in o bodoči ureditvi medsebojnih odnosov po načelih mednarodnega prava, pri čemer bi lahko tudi dodali eventualno. vključno spremembo konfederalne pogodbe. Ne bi pa o tem precizirali ali gre za ustavne spremembe ali za ustavni zakon. Potem je pa kakšni akti in ukrepi so potrebni, to pa odloča skupščina. In še to predlagamo, da bi na koncu tudi bilo. Nekje na koncu tega zakona. Če je na plebiscitu sprejeta odločitev, da R Slovenija postane samostojna država Skupščina R Slovenije slovesno razglasi to odločitev na skupni seji vseh zborov in hkrati sprejme program dela za uresničevanje te odločitve.

Predsedujoči POTRČ: Hvala, samo moment. Jaz bi, če g. Svete dovoliš, ker sem od sekretarja dobil eno delovno gradivo. Ali bi bilo to možno razmnožiti, da bi ga imeli vsi pred seboj, ker je interno v republiškem sekretariatu za zakonodajo možen osnutek tega zakona pripravljen najbrž bi lažje o njem razpravljali, če ga pisno imamo kot da samo poslušamo in bi prosil, da se to razmnoži, nam da in potem gremo po teh členih.

TONE ANDERLIČ: Ja, to pa je pravzaprav moja prva zamera, da g. Zagožen čita nek tekst sporazuma, ki ga nimamo, g. Svete čita drugi tekst, ki ga nimamo. Objavili smo v sredstvih javnega

obveščanja že nekako oblikovan tekst razglasa, ki naj bi bil v zakonu, tako je bilo v obrazložitvah napisano. Danes pridemo z obrazložitvijo oz. s tolmačenjem in g. Toneta Peršaka pač zelo dobro razumem zakaj je to vprašanje postavil, ker to v bistvu menja tiste dogovore, katere smo že dosegli na zadnji seji ustavne komisije in temu so sledile določene aktivnosti in se preprosto ne strinjam s takim načinom dela. Sedaj ali vse te stvari pripravite vključno s tem sporazumom, ki je bil včeraj dosežen, če pa še seveda, da se potem ne bo treba oglašati, zagotovo pa se ne strinjam s tem, da tisto kar smo na nek način kot vsebino opredelili, da mora biti v zakonu, da bo nesporno jasno, da ne bo možnih nobenih interpretacij, takih ali drugačnih glede na posledice ob izhodu plebiscita, da gre v zakon. Vse ostale stvari pa kot pojasnilo, kot navodila itn., seveda pa lahko v drugih tekstih mi sprejemamo na seji skupščine ali pa celo tudi to ne, da se tam sprejema. Hvala.

Predsedujoči POTRČ: Hvala. Samo toliko. Jaz drugo pomanjkljivost na katero si opozoril, Tone Anderlič, smo popravili. To je, da bomo zakon dobili in po njem lahko šli. Prvo, ki zadeva ta strankarski sporazum ne bomo popravljali na ustavni komisiji, zaradi tega, ker to je bila samo informacija, ki jo je g. Zagožen dal. Tisto pa bomo pač morali vsak v svoji stranki zagotoviti, da bodo predsedniki strank dobili pooblastilo, da ga podpišejo ali pa ne dobili. Mislim, to bi prosil, da to ne odpiramo, ker to je samo res informacija, kar zadeva pa tekst zakona pa o njem razpravljamo in kakšna po skupna opredelitev takšna pač vsebina zakona bo. Jaz sem vas želel korektno obvestiti, kaj je bil dogovor na zadnji seji sem to opravil, ker pa vem, da je medtem se že marsikaj zgodilo, sem želel tudi korektno opozoriti ali želi kdo o kakšnem od teh dogovorejnih

členov razpravljati in zato se je razprava o tem t.i. 3. členu začela.

STONE ANDERLIČ: Seveda nisem plediral za tem, da moramo dobiti ta strankarski dogovor, ampak v kolikor se želi z Peršakovim vprašanjem in s pojasnilom g. Sveteta sedaj zadevo na osnovi in zaradi tega dogovora, ki je bil spremeniti pristop in pa sploh vsebino zakona, potem pa je to popolnoma drugo vprašanje. In če je to tako, seveda, sedaj ko bomo dobili zakon, bomo najbrž videli kaj vi predlagate kot rešitev teh zadev, ki so bile že na nek način dogovorjene.

BATTELLI: G. predsedujoči, prosil bi, če lahko odprem majhen oklepaj in vprašam eno stvar. Tu v 3. točki tega sporazuma med strankami, drugi odstavek zapiše, za pozitiven rezultat plebiscita bodo zastavile ves svoj političen vpliv in ugled. Sedaj me zanima točno kaj pomeni za pozitiven rezultat plebiscita.

Predsedujoči POTRČ: Prosil bi, če je možno Roberto Battelli, da glede medstrankarskega sporazuma štejem sledeče stvari. V ta medstrankarski sporazum, se je delal v nekaj fazah. Na tem delu so sodelovali predstavniki vseh strank in poslanskih skupin, med njimi tudi poslanske skupine narodnosti in poslanske skupine neodvisnih delegatov. Ali so bili vsi na vseh sestankih navzoči ne vem zaradi tega, ker jih nisem vodil niti imel odgovornost, da ljudi vabim, niti vodil evidence kdo je bil in kdo ni bil. Mi smo po včerajšnjem razgovoru, ki ga je vodil predsednik Bučar prevzeli nekateri obvezo, da vsebino tega medstrankarskega sporazuma samo še pregledamo ali v njej so besedila takšna kot so bila na teh sestankih pripravljena in dogovorjena. Jaz upam si trditi na tej skupini so sodelovali g. Zagožen, Spomenka Hribar, Jožef Školč in jaz. Mi smo, zase trdim, napisali to kar je bilo v posameznih fazah oblikovano, ne da bi spreminjali kakršenkoli

tekst, tako kot je bil v različnih dnevih oblikovan in ga dograjevali samo s tistim kar je ostalo nejasno v posameznih dneh in smo na novo priključevali. Dogovorili pa smo se, da ko bo čistopis narejen, da ga posebej, ker danes niso sodelovali morajo pogledati še predstavniki kluba narodnosti in da ga posebej morajo pogledati tudi predstavniki neodvisne skupine poslancev in seveda da ima vsak predsednik svoj del odgovornosti, na kak način bo v okviru svoje stranke ali poslanskega kluba želel preveritev ali ne tako oblikovanega besedila. Če bo želel in če ne bo dobil v stranki podpore, zato da sme takšen tekst podpisati potem se bo treba pač na novo vnesti. Če bo dobil pooblastilo, da ga lahko podpiše, ali če ne bo terjal bo pač na svojo odgovornost kot predsednik stranke takšen tekst podpisal. Prosil bi, če je možno, da za to vsebino tega sporazuma ne odpiramo ker tukaj ni vseh predsednikov strank, niti vseh predsednikov klubov, ampak da se mi koncentriramo na sam zakon. Več obvestil, kot sem jih dal jih ne morem dati. Zagožen vas pa vprašam ali so ta obvetila točna.

ZAGOŽEN: Točna so, tudi fotokopijo tega kar sem bral bomo sedaj dobili z mojimi rokopisnimi spremembami ampak toliko, da bo informacija bolj pri roki, sicer pa je ena redakcija tega še tako ali tako potrebna. Vsaj jezikovna. Se strinjam.

Predsedujoči POTRČ: Battelli, ali bi se s tem strinjal?

BATTELLI: Hvala lepa.

PERSAK: Zato sem to vprašal, ker

PERSAK: No, saj zato sem to vprašal, ker prej sem govoril o tem, o vsebini tega razglasa, tam je 1. točka, ki je bila nekako sprejeta na ustavni komisiji zadnjič seveda sedaj spremenjena. Mi smo v tej prvi točki dosedaj imeli vsebino, če je izid glasovanja pozitiven postane Slovenija samostojen in neodvisen državni organ razglasitve izida tega plebiscita, to je bilo prej. Sedaj je tekst približno tak, če prav citiram. Če bo izid glasovanja pozitiven pridobi R Slovenija na dan razglasitve pravni status neodvisne in samostojne države. Približno tak je sedaj tekst. To sta dve stvari.

Predsedujoči POTRČ: Kateri tekst si sedaj bral?

PERSAK: Po spominu sem citiral sporazum. Na 3. točko sporazuma, medstrankarski. V tem je razlika. Sporazum.

Predsedujoči POTRČ: Ne, nisi prav citiral. Poslušajte, če je možno bi svetoval naslednje. Da ne mešamo sporazuma strank, čeprav ne rečem, da ne govorimo o isti vsebini tega zakona. Moj predlog je naslednji, da o t.i. tretjem členu, to je o razglasu, bom povedal do konca, in moj predlog je da odpremo na način, da vidimo ali je ta tekst še potreben. Bom pa povedal obrazložitev. Mi smo potrebovali v tisti fazi tekst razglasa zato da bi dosegli sporazum strank v ustavni komisiji in v zakonskem tekstu o vsebini in razlagi pomena plebiscita. In sicer o vsebini in razlagi takšni o kateri bi vse stranke dale soglasje in se obvezale, da bodo pomen in vsebino plebiscita razlagale javnosti na približno enak način. Zato smo se zadnjič o tem tukaj sporazumeli in rekli, da bi bilo to najbolj korektno narediti preko razglasa, ki pač vsem občanov, državljanom, prebivalcem Slovenije, ki imajo volilno pravico pove, kaj bo odločitev za ali proti na plebiscitu pomenila. Mislim, da je vsebina te odločitve sedaj v dobršnji meri pojasnjena v sporazum strank. Mislim, da v zakonu tudi mora biti

napisana vendar ne v obliki razglasa, ampak da se v zakon napiše v posebnem členu kakšna bo njegova vsebina pa predlagam seveda, da se o njem pogovarjamo in da se tam o tem sporazumemo. Sekretariat za zakonodajo nam je neko vsebino te razlage pomena in aktivnosti podal ali se bomo s tem strinjali ali ne bomo videli kasneje. Moj predlog torej je, da se povrnemo na ta razglas in moj predlog je, da ta razglas v vsebino zakona takšen kot je bil dogovorjen ne vključimo. Čeprav sem bil zadnjič tisti, ki sem ga pomagal sooblikovati. Če hočete še več razlage pa bom povedal.

ANDERLIČ: V vsakem primeru mislim, da ne bi bilo treba da sedaj gremo od točke do točke tega sporazuma ampak da resnično ostanemo pri zakonu in da vidimo kaj je sedaj s tistim kar smo že spravili notri in do kje smo se že uskladili, ker če se prav spomnim smo se na nekih točkah vendarle uskladili in da sta dve stvari ostali temeljni. Potem v 5. členu oz. v 4. členu pa glede sprejema na zakon itn. Da se o teh stvareh pogovarjamo sedaj, če pa je treba začeti diskusijo od začetka potem jo dajmo. Ampak še vedno mislim, da na nek način ta stvar, ki je bila že vključena v zakon in da se iz tega jasno vidi kakšne posledice bodo po sprejetju oz. po izglasovanju pozitivnem izglasovanju na plebiscitu, da je to vidno že v samem zakonu, da so tudi posledice opredeljene. To ne more biti stvar nekega kasnejšega tolmačenja kakšnega vzporednega akta, ki nima zakonske moči. Jaz sem tega mnenja še sedaj in ali bomo natanko tako kot smo ta razglas zapisali in tako tudi v zakon vključili ali ne, to je lahko stvar dogovora. Samo resnično mislim, da javnost zavajamo. Da smo jim enkrat to že dali in da je to že bilo obrazloženo kot predlog za 3. člen oz. ne vem točno za kateri člen je bilo, da sedaj gremo in da to spuščamo ven in da dajemo neke druge razlage. To po moje ni dobro. Hvala.

PERSAK: Med strankami je bilo sprejeto drugo stališče o tem kaj ta odločitev pomeni in zato gre.

PAVLE SVETE: Razlika je samo v 1. točki tega razglasa. Slovenija pridobi status neodvisnosti, samostojnosti in nadaljnje razglasitve izdaja tega plebiscita. Druga vsebina razglasa lahko ostane taka kot je. Prva točka, glede prve točke pa je bilo ravno v teh dogovorih, ki so tekli okrog tega medstrankarskega sporazuma razjasnjeno tudi s strani strokovnjakov, da to ne more biti, da bi pridobili pravni status na dan razglasitve izida tega plebiscita, ampak da se ta status, kot je v 3. točki povedano postopno uresničuje z sprejemom ustreznih aktov. Samo v tem je razlika.

PERSAK: Jaz se zavzemam za to, da se to napiše v zakon,

.....

Predsedujoči POTRČ: Ko boste zakon, ki ga je pripravil sekretariat za zakonodajo dobili boste videli 4. člen. Jaz predlagam, da pač počakamo, da ga še enkrat navedem. Ta je smiselno v vsebini o kateri je pravkar govoril Pavle Svete. Jaz tokrat vodim sejo in zato dajem besedo, ko bom se sam odločil, da svoje mnenje povem, bom ga povedal. Prosim, g. Zagar.

ZAGAR: Jaz bi izpostavil eno vprašanje enakomočja med ustavno komisijo in med šefi poslanskih klubov. Oz. podrejenosti in nadrejenosti. Sedaj se moramo odločiti kdo bo tisti, ki bo opravljal ta posel, ki ga sedaj oba opravljata. Nekdo ga mora. Sedaj če smo sprejeli to, da je ustavna komisija na nek način podrejena temu telesu poslanskih klubov, potem bi prosil, da sprejmemo tudi to kot dejstvo in da potem ne gremo enkrat kot da smo samostojni, kot poskuša sedaj nekdo delati ali pa da takrat ko pa to nam ne ustreza se spet sklicujemo na poslanske klube. To je ena taka situacija, ki je dejansko nemogoča za resno delo in bi lepo prosil, če se lahko dogovorimo ali smo ustavna komisija, ki

sprejemamo zakon ali smo ali debatiramo o sporazumu strank. Mi smo vsi člani strank in ne vidim sedaj tukaj problema. Samo vseeno je treba pojasniti zakaj gre.

Predsedujoči POTROČ: Sedaj moj osebni komentar. G. predsednik ustavne komisije ima sicer obveze, g. podpredsednik najbrž tudi, ampak oba sta vedela, da je koristno, če današnje sejo jaz vodim. Tako da ne računam s tem, da te kritike na mene letijo. Ker jaz sem jo tisti moment prevzel, kot ste vi vsi slišali. Jaz osebno pa o tem mislim naslednje. Ustavna komisija mora določiti predlog zakona, če ga hočemo jutri oz. v četrtek v skupščini sprejeti. Pri tem prav gotovo gre za osebno odgovornost, ki jo imajo člani ustavne komisije za besedilo kakršno bo določeno. Gre pa seveda hkrati za osebno odgovornost ali politično odgovornost, ki jo posamezni poslanci imamo tudi kot poslanci posameznih strank. Kako uspevamo v okviru strank to odgovornost uveljavljati vizavi dogovorov v klubu in strankah ali ne je seveda stvar vsake posamezne stranke in vsakega posameznika od nas. Jaz se na to ne bi skliceval. Vsak zase naj oceni ali dogovore, ki so bili in ki jih je tudi njegova stranka skupno opravljala, njega vežejo ali ne. To je njegova osebna opredelitev in naj se temu ustrezno ravna in potem svoje ravnanje opravičuje v razgovoru z svojo stranko. Jaz ne želim na nobenega apelirati, da ima tako ali drugače. Zadnja stvar, ki je za mene sedaj vsebinsko pomembna. Nisem za veliko slepomišenje. Mogoče kdaj in kdaj tudi direktne besede niso koristne. Recimo, da je neka srednja pot. Veste dobro, da smo poslanci v tem času dobili tudi gradivo, ki ga je predložila slovenska vlada. To je gradivo, ki bi ga naj v četrtek sprejemali tudi kot gradivo za javno razpravo. V tem gradivu so za mene nekatere stvari posebej v zvezi s to napisano, vendar ne v obliki razglasa. Ampak da se v zakon napiše v posebnem členu

kakšna bo njegova vsebina pa predlagam seveda da se o njem pogovorjamo in da se tam o tem sporazumemo.

MIRAN POTRČ (nad.): V zvezi s točko o kateri sedaj govorimo, torej 1. točka, dan posledic itn. ko je relativno jasno tam ko govori o nujni postopnosti, tam ko govori o roku šestih mesecev. Tam se govori o potrebi. Objektivnega ocenjevanja razmer ali je tudi ta rok šestih mesecev prekratek ali predolg, ne govorim samo prekratek, eno ali drugo, kako jaz razumem in tam se seveda govori tudi o tem, sicer v oklepaju, da je tudi možno, da ta plebiscitna odločitev in odločitev ustavnega zakona, ki a bomo sprejeli oz. amandmaje, ki jih bomo sprejeli lahko ima sličen tekst, kot ga ima hrvaška ustava. Če sem rekel kaj narobe g. Janko me popravi, če pa sem rekel točno, potem pomeni, da mi to vprašanje ta moment v skrajni pricizaciji v zakonu puščamo odprto za ustavne amandmaje, ki jih bomo po proramu kakršen bo po razglasitvi plebiscita sprejet v tem ustavnem, iz teh ustavnih amandmaje določili. To je moja razlaga. Lahko je preveč odkrita, ampak takšna pač je. Jaz si drugače te ne znam razlagati. To pa vem Tone Anderlič in drugi zase, da je seveda nekaj drugega kot je bil lahko nek začetni razgovor in začetna želja.

ANDERLIČ: Sploh ne vem o čem govorite. Res ne vem na kaj opozarja g. Zagar, na kaj opozarjaš ti, gre preprosto za to, da ta ustavna komisija ne more biti podrjena nikomur, ampak lahko upošteva tiste stvari za katere smo se zmenili, ampak ker je bil uvod v to naše današnje delo tako skormen ali tako čuden je bilo normalno, da sem posredoval, ker zadeve niso bile jasne. Če je ta zakon bil pripravljen res ne vem zakaj ga niste oddali.

POTRČ: Jaz sem ga videl tisti moment. Kateri zakon mislite?

ANDERLIČ: Ki ga je g. Svete obrazložil.

POTRČ: Spoštovani g. Tone Anderlič jaz sem ga dobil pod nos, ne v roke, tisti moment, ko sem rekel, da se razmnoži.

ANDERLIČ: Nič hudega, ne vidim nobene potrebe, da bi na dolgo in široko moralizirali tukaj kdo je komu odgovoren in kdo ni. Vsak bo pač sebi polagal račune in tistim katerim jih pač ima za polagati. Nimam nobenega mačka zaradi tega, če sem to vprašanje odprl. Mislím, da bi mogli biti tudi v teh stvareh principiélni in se držati nekíh stvari ampak, če se situácija spremeni iz minute v minuto iz ure v uro, ker poznamo razmere.

.....: G. predsedujoči, osnovni namen moje intervencije je bil v tem, da to telo sestaneK poslanskih klubov že blokiral del ustavne komisije oz. jo je prestavil za nedoločen čas, ko je bila sklicana za ponedeljek 26. Sedaj bomo mi govorili o eni stvari, bomo sprejeli neko stališče. Danes zvečer bo ponovno zasedalo in bo naredilo spet nekaj drugega in mislim, to je tisto kar sem hotel opozoriti. In čisto nič drugega. To je tista pot, ki mi bega, ki ne vem ali ima smisel ali sploh sodelovati v tej igri, ali ne. Hvala lepa.

Predsedujoči POTRČ: Hvala. Jaz sprašujem sledeče, glede na opozorila ali je smiselno o tem razpravljati ali ne, predlagam, da se odločimo ali o teh vprašanjih razpravljamo. Moj predlog je, da ne. Ampak da gremo na zakon. Če boste pa vsak od vas pričakovali še kaj razprave o tem, potem tudi meni ne zameriti, če kaj rečemo. Jaz pa predlagam, da o tem ne razpravljamo, da prekinemo razpravo in da gremo na tekst zakona. Imamo pa sedaj dva osnutka. Imamo osnutek z dne 21, ki smo ga dobili na zadnjo sejo ustavne komisije in imamo konkretne predloge, ki jih je pripravil republiški sekretariat za zakonodajo.

.....: Ampak samo kot pripomoček za delo ustavne komisije. Pripomoček iz tega kar je bilo medtem tudi med drugim že razčiščeno. In seveda iz predlogov tega gradiva, ki ga je izvršni svet kot tak.

Predsedujoči POTRČ: Lahko prosim, da nehamo splošno razpravo. Gremo na zakon. Ugotavljam, da smo prvi in drugi člen ugotovili, da je sprejet. Smo pri razpravi o 3. členu, to je razglasu in prosim za nadaljnja mnenja. Moj predlog je bil, da ta člen kljub temu, da je bil zadnjič dogovorjen ne vključujemo v zakon. Prosim naslednja mnenja.

TONE PERŠAK: Jaz podpiram predlog, ki sem ga že prej dal, kot sem že prej predlagal, predlagam, da se 3. točka tega kar pomeni vsebine odločitve, da se napiše kot prvi stavek 4. člena. Da samo to ostane od tega, v pomeni vsebine odločitve, da se napiše kot prvi stavek 4. člena. Da samo to ostane od tega, da tega 3. člena ni. 4. člena prvotnea, to je tisti člen, ki ga je tudi sedaj spremembo predlagal sekretariat za zakonodajo. Tako da je jasno kaj se zgodi z dnem razglasitve plebiscita. Zato gre in kaj ta odločitev pomeni. To je ta tretja točka, ki pravi po prvotnem besedilu Slovenije pridobi pravni status neodvisnosti in samostojnosti na dan razglasitve tega plebiscita, seveda če je izid pozitiven. Stavek je treba po moje spremeniti, tako da se glasi, da če bo na plebiscitu sprejeta odločitev, da postane R Slovenija samostojna in neodvisna država pridobi na dan razglasitve izida tega plebiscita pravni status samostojne in neodvisne države.

PAVLE SVETE:

PERŠAK: To potem ni glede te točke sporazum. Opravičujem se, zglada da moramo res dobiti ta sporazum v roke, ker govorimo v nekih stvareh.

Predsedujoči POTRČ: Jaz bi rad, če je možno se o posameznih stvareh dogovarjati. Moj predlog je, da tekst tega razglasa ni v zakonu. Ta predlog ne izključuje, da se bomo v posameznih elementih, ki so vsebina razglasa, pogovarjali pri

drugih členih in bom sprejel vsako tako idejo in vsak tak predlog. Ampak, da bi le vedeli o čem se pogovarjamo, predlagam ali se je možno o tem sporazumeti ali terjamo, da je razglas vsebina zakona. Sprašujem in prosim za vaša mnenja. Prosim.

BIZJAK: Torej imel bi eno vprašanje, za tiste, ki so bili pri usklajevanju zraven. Namreč ali to usklajeno stališče al bo to skupščina sprejela ali bodo samo stranke podpisale. Ker če bi bilo

Če bi bilo to stališče skupščine potem bi pridružil temu predlogu, da se razglas vrže ven. Ker bi bilo dovolj jasno na drugem mestu izraženo kaj s tem natanko želimo doseči. Hvala.

DR. TOPLAK: Na en način sem se pridružil prejšnjemu vprašanju in predlog g. Žagarja. Moramo vedeti kdo je pristojen, kdo je odgovoren za to kar delamo. Ali so to in do kake mere in kaka je vloga poslanskih klubov in kak je vloga ustavne komisije. Da ne bi teh stvari mešali. Mi vse delamo kot ustavna komisija. Proglas, ki ga sprejemajo poslanski klubi in stranke pa je za nas lahko delovno gradivo in bi bilo prav, če kdo pričakuje, da ga upoštevamo, da ga imamo sedaj na mizi. Mi smo ga sicer prebrali in smo a sicer slišali, ampak to je druga stvar, ki smo ga tukaj kot člani ustavne komisije vzeli samo na znanje in je druga in strankarska zadev koliko kdo čuti, da ga obvezuje, proglas njega kot druge stanke. To je popolnoma ločena stvar. Mi se povrnimo in delajmo samo po zakonu. Vprašanje poroglasa je samo paralelna zadeva.

Predsedujoči POTRČ: Silno vzpodbudno. Me veseli, da me tokrat podpirat, že ves čas želim, da bi govorili o zakonu in zato pravim, da se pogovarjamo še enkrat o tistem 3. členu, ki je bil ne samo z moje strani ampak še s strani nekaterih drugih poslancev v ustavni komisiji postavljen pod vprašaj. Izvolite, lahko rečete vsi, da mora ostati, pa bomo se pogovarjali naprej.

DR. TOPLAK: Po strokovni strani sem že o tej stvari večkrat govoril, ampak moram reči, da nam bi bilo vsem potrebno pol ure ali eno ure, da bi poslušali, čeprav delno o priznavanju države in obstoju subjektivitete. Mi pišemo zakon in pričakovati je, da ga napišemo v pravni terminologiji. In če govorimo o obstoju države moramo vedeti katere so predpostavke, elementi pravne subjektivitete velike države in kako ta država

nastane. Kot subjekt, to sem že dvakrat povedal, sedaj sem 5. element ponovil, priznanje tretjih oseb. Priznanje tretjih oseb pa ne nastopi v istem trenutku, ko rečem sem, izrazim voljo, to je 4. element obstoja države ampak šele ko te tretja država prizna. zato tega ne moremo reči, da obstojimo kot država s tistim dnem, ko mi rečemo, da mi rečemo, da smo. S tistim dnem smo mi samo eno od predpostavk, ki se reče volja uresniči. Zato moram reči po strokovni plati to ne. In se pridružujem temu kar so povedali dr. Škrkova, pa Turk, pa kar smo takole in kar tudi sekretariat za zakonodajo predlaga. Po pravno strokovni liniji so stvari čiste.

PERSAK: V bistvu je skoraj brezpomena diskutirati. Sedaj lahko rečemo in se strinjam s tem, da je tukaj bil narejen en presedan. Da je ustavna komisija začela delati v sodelovanju s

v sodelovanju sekretariata za zakonodajo zakon, da je bila sredi sestanka prekinjena in da je potem prišlo do nekega sporazumevanja na drugem nivoju. Samo mislim, da je brezplodno, če mi sedaj rečemo, da se ne zmenimo na tiste, ko smo se tam zmenili in bomo napisali tako kot smo od začetka mislili in po svoje. Jaz se opravičujem za to, ker se po poslušanju tistega, kar je g. Zagožen bral sklep, tam je bila ena interpretacija sprejeta. Samo za to se opravičujem. Mislim pa da ne moremo niti notri napisati, če je pač žal na neregularen način zmenjeno. Jaz se strinjam s tem, da se napiše tisto kar so strokovniki povedali, da se lahko napiše in hočem povedati, da samo to, da sem proti temu, da ta tretja točka, ki je bila predlagana ostane in predlagam, da se v prvem stavku 4. točke napiše tisto kar je lahko vsebina odločitve. Glede na vse to, kar so rekli strokovnjaki, vlada in konec koncev strankarski šefi. Če že tako je. To hočem povedati. Nič drugega. Da pa tudi meni ni všeč, da so stvari potekale, tako kot so in žal nima jih nobenega smisla ponavljati.

TOPLAK: Jaz mislim, da ne re za nesporazum. Eno je strankarski proglas, ki pomeni izraz politične volje, to je 4. element. Drugo pa pravna subjektiviteta, kar pomeni pravni termin.

Predsednik POTRČ: Zeli še kdo? Je mogoče soglasno ali se zahteva soglasje. Sprejeti v tej fazi predlog, da zadnjič dogovorjena 3. točka oz. 3. člen v taki vsebini kot je bil dogovorjen ni vsebina zakona. Zeli o tem predlogu kdo razpravljati? Je to lahko soglasno ali moram dati na glasovanje. Je lahko soglasno. Hvala. Gremo k 4. členu zakona. Stari tekst 4. oz. sedaj 3. člena je vprašanje večine. Tukaj smo se zadnjič ustavili. Osnovni tekst je bil na plebiscitu sprejeta odločitev za katero je glasovala večina vseh glasovalnih upravičencev, varianta je bila, večina vseh glasovalnih upravičencev, ki so glasovali ali

lahko g. Svete poveš kakšen je sedaj vaš predlog izvršnega sveta oz. sekretariata.

SVETE: Ni predlog izvršnega sveta niti sekretariata ampak samo povezama, kar je bilo dogovorjeno v tem usklajevanju med strankami. In povzema dve varianti. Osnovna je, da odločitev, da R Slovenija postane samostojna in neodvisna država sprejeta, če se je plebiscita udeležila večina vseh glasovalnih upravičencev in če je večina udeležencev plebiscita izjavila, se je izjavila za to odločitev. To je osnovna varianta. Druga varianta pa je, da se ta osnovna varianta dopolni s šestim odstavkom vendar najmanj 2/5 ali 1/3 vseh glasovalnih upravičencev, kar vzpostavlja neki minimum pri tisti večini. Se pravi ne dodatno zaostruje. Ampak to je samo povztek tega kar je bilo v teh dogovorih. Hvala. Prosim.

STARMAN: Zaradi ekonomičnosti predlagam, da bi šli po osnovi, da bi osnovno gradivo imeli to delovno gradivo, ki ga je sekretariat pripravil, ker štejem, da je tukaj ne samo pravnotehnično ampak tudi vsebinsko vsebovano vse kar se je zgodilo od zadnje neizvršene sklicane ustavne komisije. Jaz sem tekst pregledal in zdi se mi, da je notri vključeno tudi vse kar smo slišali o strankarskih dogovorih in sedaj imamo to delovno gradivo. Vem, zato predlagam, da gremo po tem in ne po prvotnem tekstu po katerem je bilo sedaj ali 4. ali 3., ker gre za prečiščen tekst. Čisto pravno tehnično in podpiram tretji člen tak kot je brez variante. Tak je bil tudi včeraj na televiziji kot velika manifestacija soglasne volje vseh strank objavljen in ljudje so to sprejeli na znanje.

Predsedujoči POTRČ: Samo da najprej vprašam, ali se lahko dogovorimo, da gremo vsaj po tem delovnem gradivu ne zaradi tega člena ampak zaradi drugih vprašanj. Moj predlog je bil tudi takšen. Preglednejše bo kot da dva teksta beremo. To pa ne pomeni,

da moramo sprejeti. Ali je možen ta dogovor? DA je osnova sedaj delovno gradivo. Je. Torej gremo po delovnem gradivu 3. člen. Besedo ima Tone Anderlič-

TONE ANDERLIČ: Sedaj seveda ne glede na to, kako se komu zdi ali kako je kdo slišal ni res, da je ta zadeva na tej definiciji usklajena do te točke, da bi lahko vsi podprli ta predlog, da je odločitev sprejeta, če je prisotna polovica vseh upravičencev in če je zase odločila večina udležencev plebiscita. Mislím, da je pač potrebno vztrajati na osnovni opredelitvi iz prejšnjega predloga oz. iz tega materiala iz 21/11-90, kjer govorimo o tem, da je na plebiscitu sprejeta odločitev za katero je glasovala večina vseh glasovalnih upravičencev. Ker vidim in vem kakšno je razpoloženje seveda predlagamo, da se dogovorimo za amandma oz. za varianto. Mi, že sedaj izjavljam, bomo na zasedanjih oz. na zasedanju tudi predlagali amandma, kar pa seveda ne povezujem z sporazumom in izjavo, ki naj bi jo stranke podpisale tako ali tako po sprejetju zakona, če seveda še malo spomin obudim na to kaj se je s tem sporazumom dogajalo. Torej mislim, da ne moremo soglasno oblikovati tega 3. člena in da je bolje, da tako kot predlagamo, oblikujemo varianto in že sedaj vzamem na znanje, da bo to amandma na zasedanju v vsebini kakršen je bil prej kot osnovni tekst. Hvala.

IAGCZEM: To je bilo že napovedano včeraj, da bo na ta člen amandma. To je seveda normalen postopek v skupščini. Zaradi tega predlagam, da ta tretji člen sprejmemo v osnovni varianti, tako kot je tu v delovnem gradivu, ker Ustavna komisija ne more ponuditi variant. Potem pa bo amandma v skupščini in se bo o tem glasovalo. Hvala.

.....: Hvala. Prosim.....

.....: Mene sicer na nek način čudi, da se do 3. člena zopet opredeljujemo, ker je bil usklajen. Namreč natančno tako kot tu piše, da je manjšina proti osnovni varianti in mislim, da bi tudi tekst moral, ko bo prišel v skupščino tudi navajati to, da je manjšina, čeprav zdaj, če bi glasovali, bi verjetno bilo vedno manj to manjšina, proti osnovnemu tekstu in da se zavzemamo za varianto. Hvala.

.....: Hvala. Magajna takoj.

.....: Samo to bi dodal. To je lahko verjetno poročilo Ustavne komisije, ne more pa biti v predlogu zakona. Hvala.

.....: Hvala. Magajna.

MAGAJNA: Jaz se bolj ogrevam za nekaj drugega, ne to, da bi v 3. členu zdaj dodajali kakršnekoli variante, ampak, da bi morali glede na rezultat tega plebiscita določene konsekvence potegniti. To sicer ni stvar zakona. Uspeh smo pač rekli v tem sporazumu med strankami je bilo rečeno, da če se bo večina upravičencev tudi odločila, to je jasno uspeh in to pomeni, da bi bil manjši rezultat, bi bil neke vrste neuspeh, saj se s tem plebiscitom verjetno kaj ponašati ne bi mogli. To je tudi jasno. Ampak mislim, da postavljati na kocko same legalnosti odločitve pa vseeno ne bi veljalo vprašanje legitimnosti. Mislim, da bi morali predvsem stranke in pa predvsem vlada ob tem recimo sicer

legalnem plebiscitu, ki pa bi bil v nekem smislu neuspešen zaradi slabega odziva, slabega rezultata razmišljati kako se lotiti tega procesa združitve, ki je po mojem bistveno različen od tega ali je večinski del prebivalstva izrazil podporo in tudi pripravljenost prevzeti del odgovornosti. Če je pač večinski del prebivalstva bil pripravljen prevzeti tudi odgovornost za vse posledice razgraditve je bistveno lažje tudi za vse ukrepe, ki jih bo vlada sprejela po plebiscitu kot pa v obratnem pomenu. In to seveda ni stvar kot sem rekel tega zakona, ampak tudi nekega nadaljnega sporazuma in odločanja po plebiscitu tudi, če bo uspel, vendar z neko relativno skromno udeležbo in uspehom.

.....: Hvala. Franko Juri.

FRANKO JURI: Ne bom začel vsebinske razprave o tem, zakaj ribelarci vstrajamo in bomo odločno vstrajali pri absolutni večini, ker ko se pogovarjamo o plebiscitu seveda to ni isto kot navadni referendum, to ni isto kot navaden zakon, ampak gre za pridobivanje legitimitete samostojne Slovenije in moremo kot je rekel zdaj Magajna zagotoviti čimveč parametrov kredibilnosti tega referendumu. Zato bomo mi še naprej vstrajali. Ne bomo pristali na takšen predlog, ki za nas meji na farso, če seveda zakon, če ne bo sprejet naš amandma, verjetno ne bomo glasovali za tak zakon, bomo vseeno podprli plebiscit in skupni strankarski dokument. Vendar prav zaradi tega ne bi rad, da bi se danes razšli z ugotovitvijo, da smo vsi usklajeni in da se strinjamo z delovnim gradivom. Zato še enkrat predlagam oz. zahtevam kot član komisije, da se vnese varianta prvotnega predloga. Torej absolutna večina kot možnost. Če tega ni, se seveda del te komisije mora distancirati od tega osnutka.

.....: Hvala. Jaz samo, da zdaj kot predstavnik stranke povem. SDF je absolutno za večino vseh volilnih

upravičencev, ne pa za predlog, ki je vsebovan v tekstu. Brez razlage, ker ni potrebna. Naprej prosim.

Predsednik predlaga, samo moment, da naredimo pavzo. Jaz pa vas sprašujem prav zaradi tega, ker je prav, da se gospodom iz Sabora Hrvatske zahvalimo za njihovo sodelovanje na seji Ustavne komisije, posebej pod 1. točko, ker so nam dali res koristne informacije in poglede in zaradi tega, ker je seveda red, da goste ne pošlješ domov brez kosila. In zaradi tega zdaj predsednik kosilo odreja za njih. Če vi soglašate, da se zato naredi pavza, s tem, da bodo potem gospodje iz Sabora odšli, bomo za 1. uro naredili pavzo, če pa ne, seveda sem pa potem dolžen se gospodom zahvaliti, mi pa, da nadaljujemo s sejo. Kaj je vaš predlog? (da nadaljujemo sejo) Nadaljujemo sejo. Hvala lepa.

.....: Mi se zahvaljujemo, bilo nam je veliko zadovoljstvo, da smo mogli sodelovati na vaši seji in smo zelo zato hvaležni in verujem, da se nismo okoli vsega složili ali interesi su nam zajedni in u nato svemu, ampak ja verujem, da ćemo i dalje uspešno suradživati na svim poljem.

.....: Hvala lepa. (Aplavz).

MIRAN POTRČ: Smo pri 3. členu. Jaz sprašujem naslednje, ali sta poleg osnovnega teksta in poleg zahteve, ki je dana s strani liberalno-demokratske stranke in SDP z drugačno vsebino tega člena še kakšni predlogi. Ne. TA moment ugotavljam, da mi nismo sklepčni, ta člen je pa treba dati na glasovanje. (šteje do 12, reči, da bo takoj šel, samo da glasujemo). O 3. členu, ja, jaz sem vprašal in je bilo rečeno, da drugega, razen osnovnega teksta in zahteve po absolutni večini ni drugih variant. Še enkrat sprašujem, je kakšna tretja. Ne.

.....: Precizirat je treba to osnovno varianto (vsevpredv ozadju)

MIRAN POTRČ: Jaz ne bom na nikogar apeliral, sem samo vprašal in še enkrat ugotavljam, da je predlog, da člen glasi odločitev, da Republika Slovenija postane samostojna in neodvisna država je sprejeta, če se je plebiscita udeležila večina glasovalnih upravičencev in se je zato odločitev izrekla večina udeležencev plebiscita. To je en predlog in drugi predlog, odločitev, da Republika Slovenija postane samostojna in neodvisna država je sprejeta, če je za

MIRAN POTRČ: za to, če se je za to odločitev izrekla večina glasovalnih upravičencev. ne, ne to ni amandma, to je drugi predlog. Oba predloga sta in najprej se moramo odločiti, kaj je osnovni tekst. Sta to dva predloga?

Prosim, kdo je za prvi predlog, da ga še enkrat ne berem da dvigne roko? (7). Prosim, kdo je za drugi predlog, da dvigne roko? Se je kdo vzdržal glasovanja? Potem nesklepčni ne bomo glasovali. Ugotvljam potem, da je za prvi predlog glasovalo 8 članov ustavne komisije in za drugi predlog je glasovalo 5 članov ustavne komisije, nihče se ni vzdržal glasovanja.

Ugotavljam, da je ustavna komisija z večino glasov sprejela besedilo 3. člena, ki glasi:

odločitev, da Republika Slovenija postane samostojna in neodvisna država je sprejeta, če se je plebiscita udeležila večina glasovalnih upravičencev in se je za to odločitev izrekla večina udeležencev plebiscita. Predlagam, da poleg tega v poročilo ustavne komisije zapišemo, moj predlog pa seveda je, da so v poročilu razen ugotovitve, da smo določili tekst samo tiste stvari, kjer bodo razlike, drugače nima smisla dolgega poročila pisati, da ugotovimo, da je o 3. členu komisija glasovala in da je 5 članov ustavne komisije imelo predlog v vsebini, ki sem ga prej prebral in da o tem obvestimo zbere. Soglašamo? Hvala.

Dobro, gremo na 4. člen. Gospod Pirnat, zelo zastopim, ampak(se ne sliši).....ja samo povejte ja a je možno, a ste videli drugi del teksta, ga je možno sprejeti?

TONE PERSAK : Jaz imam eno vprašanje, drugače v celoti sprejemam vse člene od 3. naprej, za 3. smo pravkar glasovali, vprašanje pa imam ali ne bi bilo dobro v zakon napisati tudi določbo, ki jo imajo podobni zakoni, če v primeru, da ta plebiscit

ali kakorkoli že ni pozitiven v kolekšnem času je mogoče ta plebiscit ponoviti, ali tu velja splošna določba o referendumu.

MIRAN POTROČ : No jaz samo prej, predno pojasniš povem nekaj. Jaz kot predstavnik stranke tokrat predlagam, da je ali v 4. členu ali v 2 odstavku 4. člena seveda le povedano, da bomo mi za izvajanje odločitve sprejemali ustavne akte, zaradi tega, ker smo se tako pogovarjali, da ti ustavni akti pomenijo odločanje z 2/3 večino, negre za ukrepe, to je druga stvar, o tem jaz predlagam, da se sporazumemo. Prosim.

.....: V zvezi s tem vprašanje najprej. Tukaj skozi izhajamo iz tega, da se sprejema vsa odločitev(se ne sliši, ni vključen)..... skozi govorimo o tej odločitvi, nebi jaz pisal o primeru negativnega odziva in mislim, da v primeru negativnega izida ne velja tista ustavna določba, ki pravi, da skupščina ne more dati dve leti na glasovanje, ker gre gre za pravico do samoodločbe, ki je trajna in neodtujliva in se lahko

In drugo,

MIRAN POTROČ : Prosim, jaz dajem besedo, Starman.

STARMAN : Torej gre za povzetek teksta, ki je v političnih stališčih, plebiscitarno odločanje v nobenem pogledu ne krni trajne in neodtujlive pravice slovenskega naroda do samoodločbe.

Skupščina Republike Slovenije samo to določbo bi dal.

PAVLE SVETE : Mislim, da ta zakon ni potreben, če ne nam bodo še očitali, da spreminjamo ustavo. V tekstu sporazuma strank pa to zadevo(se ne sliši, ni vključen)..... in zato jaz ne bi tu opredeljeval vrste aktov absolutno pa bomo morali biti najprej ustavni, ker so ustavni akti izhodišče za

vse ustave. Ali bodo to ustavni amandmaji ali bo to nova ustava je vprašanje.

MIRAN POTRO : Prosim, dva vprašanja so bila postavljena. Prvo vprašanje, ali je treba dati to pojasnilo o bi rekel, da se izčrpa pravica do samoodločbe ali je sprejemljiva argumentacija, da to vsebina ustavnega zakona oz. tega zakona. Je.

Drugo vprašanje je bilo postavljeno, vprašanje načina oz. opredelitve, da gre za ustavne akte. Jaz vem, da je to v sporazumu strank napisano, popolnoma nesporno

... nesporno, seveda sporazum stranke je eno, zakon je drugo. In v tem delu jaz mislim, da je normalno, da se v zakon to napiše.

TONE PERŠAK: Sprašujem zdaj, enkrat smo že to situacijo imeli, da smo na en podoben način diskutirali. Ali je možno, da mi z zakonom pogojujemo sprejem aktov na ustavni ravni? Za to gre. Mi vsi vemo, da v sporazumu strank to je. Ali mi lahko z zakonom ukaemo ustavno spremembo recimo?

IVAN BIZJAK: Še en drug pomislek, nimam nič proti temu, ampak dobro, to je en pomislek; drug pomislek pa je oziroma vprašanje, ali je materija, ki jo bo potrebno urediti, sploh staka, da se jo da drugače urejati kot z ustavnim zakonom oziroma amandmaji. Jaz sem mnenja, da ni taka, torej, da bo nujno jo treba tako urejati in je pravzaprav pleorazem, če noter pišemo. Mislim, nimam formalno nič proti temu, ampak se mi zdi, da preprosto ni potrebno. Drugo je pa tisto, kar je rekel

LUDVIK TOPLAK: Glejte, mi zdaj širimo in mešamo diskusijo s stvarmi, ki niso predmet obravnave. Predsedujoči je predlagal, da gremo na delovno gradivo zakona o plebiscitu ...

MIRAN POTRČ: Ja, saj to delamo, Toplak, no.

LUDVIK TOPLAK: ... gremo skozi, pa ne se oddaljevati z drugimi stvarmi, ki niso tukaj zapisane.

MIRAN POTRČ: Saj ne, smo pri 4. členu, ker sta bila dva različna predloga, no.

Jaz sem predlagal, da se v tem členu precizira, da za izvajanje plebiscitne odločitve se sprejemajo tudi akti, ki imajo ustavni značaj, zdaj pa, kakor se bodo pisali, napisali.

LUDVIK TOPLAK: Samo nekaj, če rečem. Če gledamo stvar pravno teoretično, to, kar je tukaj, in v tej stvari moramo tako gledati, potem ne vem, kaka bo naslednja državna ureditev. Mi se

zdajle pogovarjamo o državi, o državni subjektiviteti. Mi oblikujemo državno subjektiviteto. In to je predpogoj; vse drugo, kako bo izgledala državno ustavna ureditev, to je drugo vprašanje, ne moremo mi z zakonom nižjim aktom predpisovati forme, ki je višja.

MIRAN POTRČ: Če bi bilo to, kar ste rekli res, potem bi to lahko naredili. Ker če bi bilo res, da mi zdaj oblikujemo državo, potem bi seveda to lahko naredili. To je zgleđa debela diskusija ali je to res ali ne radi vseh tistih prejšnjih, ampak potem bi to posebej lahko naredili.

Samo povem, da argumentacija ne drži, po mojem.

LUDVIK TOPLAK: Lahko pa povedno rečem, lahko mi v eni povedni obliki rečemo, ne moremo pa kot obvezujočo imperativno obliko zapisati ustavno obliko, predpisati ustavno obliko.

SVETE: Če je to zaradi popolne jasnosti nujno, pa napišimo: zavezuje Skupščino R Slovenije, da sprejme ustavne in druge akte ter ukrepe. Ker ne bo samo ustavnih aktov spremljajo ampak tudi drugo.

ZAGAR: Jaz bi predlagal, da bomo malo delovni, gre za to, da podpiramo vsi to gradivo delovno. S tem pa, če ima kdo svoje mnenje ali pa drugačno mnenje, bi pa predlagal, da ga v obliki amandmaja po tem predlogu

MIRAN POTRČ: Gospod Zagar, jaz sejo vodim. Vsak ima pravico na tej, oprostite, zdaj imam jaz besedo, nisem vam je še dal, vsak ima pravico na tej seji povedati svoj predlog, če ne dobi večine, je seveda to njegov osebni predlog, samo zaenkrat še diskutiramo ali mogoče lahko za kakšen predlog dobimo večino in takoj prekiniti predlog, ki je dan.

ZAGAR: Čujte, jaz samo lepo govorim, vi se pa derete. Prvič ste predsedujoči, to je eno. Drugič, jaz sem tudi samo svoje

mnenje povedal. Jaz nisem vam nič v glavo vrgel in nisem nič od vas zahteval. Jaz sem povedal svoje mnenje.

MIRAN POTRČ: Pa ne morete ga ta moment reči...

ZAGAR: Lahko ga povem.

MIRAN POTRČ: Gospod Žagar, oprostite. Ne morete ta moment reči, da ne razpravljamo, če razpravljamo o nekem predlogu, in konkreten predlog ...

ZAGAR: ... jaz nisem rekel, da ne razpravljamo, ampak sem predlagal, da naj ne bi razpravljali...

MIRAN POTRČ: .. Hvala. Imamo razpravo o konkretnem predlogu. Pavle Svete je dal ta predlog ob tem členu. Ustavni in drugi akti ter ukrepi. Je to mogoče sprejeti? Je mogoče? Soglasno? Hvala.

Je še kaj k temu besedilu, kar bi želel kdo kot vprašanje ali pa predlog dati? Ne. Lahko potem ugotovimo, da smo šli skozi? Prosim, Ocvirk.

MOJMIR OCVRK: Jaz bi dal samo alternativni predlog, za razpravo seveda, o tem, da se zakon sprejema z 2/3 večino.

DANIJEL STARMAN: Gospod predsednik, pravno tehnično je to nemogoče. Ne more navadni zakon predpisovati oziroma ustavna komisija oblikovati neko večino, ki je v nasprotju z ustavo in dosedanjimi predpisi. To je navaden zakon, proceduralni zakon celo, okvirni zakon, ne sistemski, ki se po navadnem postopku sprejema. O tem je bilo že razpravljanja ure in ure tukaj in povsod. Hvala.

SVETE: En sam zakon ni mogoče pisati, ker še ne more zavezovati, preden ni sprejet. Ker se sam nanaša, seveda. To je lahko dogovor med stranki, da ga bojo, ampak tudi nič ne pomeni, je samo dogovor, ki se ga držijo ali pa ne. V ustavi ni

podlage za to. V ustavi se sprejemajo zakoni z navadno večino. Razen ustavnega zakona.

IVAN BIZJAK: Jaz bi želel dve stvari. Prvo vprašanej objave volilnega imenika. En predlog oziroma pripomba je prišla, da bi moral zakon določati rok za objavo volilnega imenika, ki da je po oni splošni volilni zakonodaji zelo dolg in bi vprašal, če je to bilo že mišljeno, pa še eno vprašanje, torej tukaj je rečeno, da plebiscit razpiše skupščina in da bo med 15. decembrom in 15. januarjem.

Zdaj ne vem, ali je bil datum fiksiran tam v na oni strani, pa ne takoj skočiti na to. Če je bil, potem bi bilo treba vedeti, a mi lahko še po sprejemu zakona čisto praktično dovolj zgodaj tudi razpišemo plebiscit. Oziroma ali bi bilo morda smiselno že s samim zakonom, kar ne bi bilo nič posebnega, če dobimo predloge od teh pradlagateljiev, ki so tukaj omenjeni, da bi že kar fiksirali ta datum. To je bilo vprašanje.

... če dobimo predlog od teh predlagateljev, ki so tukaj omenjeni, da bi že kar fiksirali ta datum. To je bilo vprašanje, nič drugega.

SVETE: Prvo je kar se tiče določitve, kdaj morajo biti volilni imeniki objavljeni. Mi smo zaprosili za mnenje in za rokovnik za izvedbo plebiscita republiško volilno komisijo oziroma njenega sekretarja, ki nam je to poslal. Potem se izide, da mora biti, da se vsa ta potrebna dejanja opravijo, vključno s temi volilnimi imeniki in tem, potrebuje najmanj 25 dni. Določena rezerva bi morda bila še tu, ki pa ni ugotovljiva, ampak par dni mora biti glede na to, da bodo glasovalna mesta ista kot so bila na volitvah spomladi.

Skratka, ampak 25 dni je tisti rok in če se bomo teh 25 dni držali, potem ni potrebno tukaj nič pisati glede volilnih imenikov.

Tisti predlog, ki pa je prišel s strani mestnega sekretariata za notranje zadeve računa s 30 dnevi, pa še to zahteva zraven. Skratka, s strani RVK oziroma njenega sekretarja, ki ga štejem lahko za najbolj kompetentnega, imamo zagotovilo, da lanko da je izvedba mogoča, če je med razpisom in dnevom izvedbe 25 dni lufta, da tako rečem in v tem primeru ni treba nič popravljati rokov, ki jih določa zakon o evidenci volilne pravice glede volilnih imenikov.

Če je pa krajši, bi bilo pa treba trenutno tudi glede kaj popraviti, ampak ne vem, ali je to potrebno v zakon pisati ali se da to v praksi izpeljati.

MIRAN POTRČ: Glede drugega vprašanja pa naslednje: ker je bilo vprašanje samo pojasnilo. Na teh razgovorih je bilo govora o tem, da je za predstavnike strank sprejemljiv datum 30. december, kot konkreten v tem tekstu, da pa vlada in predsedstvo

ocenita ali so za realizacijo tega datuma izpolnjeni vsi pogoji in
rečeno, da bomo sprejeli tisti datum, ki ga bosta predsedstvo in
vlada sporazumno predlagala.

MIRAN POTRC : Včeraj smo dobili obvestilo, da bo verjetno razgovor ali pa uradna seja jutri in zato ta moment jaz obe definitivni odločitvi ne vem povedati nič. Prosim, Zagožen.

ZAGOŽEN : Jaz sem o tem z gospodom Jankotom govoril, predno je odšel. On je rekel, da bo IS dal za sejo skupščine mnenje o tem predlogu zakona in če se bodo do četrтка sporazumeli tudi o dnevu, potem bodo najbrž predlagali spremembo 5. člena, tako da bo datum določen. Jaz predlagam, da bi tale 5. člen zdaj v taki obliki v tem tekstu prejeli in upajmo, da bo v četrtek vlada predlagala spremembo z datumom.

MIRAN POTRC : Hvala. Ostalo je vprašanje še, ki ga je postavil Ocvirk, 2/3 večina. A si ti s tem odgovorom se zadovoljiš? Prosim?Pavle Svete.

PAVLE SVETE : Samo čisto 6. člen, če si pogledate. Ali je tu potrebno navjati na čigav predlog sprejme skupščina izjavo in gradivo za obveščanje? Tukaj smo pač napisali, ker vemo, da ga je predsedstvo predlagalo to izjavo, ampak ali je to treba zakon pisati ali ne. Da je v redu, dobro.

MIRAN POTRC : Je še kakšno vprašanje k zakonu? Ne. Ugotavljam, da smo zakon določili in predlagam ,da poročilo vsebuje naslednje:

1. da vsebuje samo, da tekst zakona, ki vsebuje pač osnovno besedilo k 3. členu in tole dopolnitev k 4. členu, ker vsi ostali členi so ostali nespremenjeni iz tega delovnega osnutka in da zraven vključuje tisti del poročila o izločenem mnenju ali po manjšinskem mnenju k 3. členu in ničesar drugega.

Soglašamo s tem poročilom, da ne bomo ponavljali? Je še kaj?

Hvala, zaključujem sejo.